

Kungörande av vissa trafikföreskrifter

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2004/05:87 Kungörande av vissa trafikföreskrifter. Syftet med regeringens förslag är att det skall bli möjligt att samla samtliga föreskrifter om lokal trafikreglering på samma ställe, i en central och rikstäckande databas för trafikföreskrifter (RDT), i stället för i olika författningssamlingar.

Enligt utskottets mening innebär förslaget att administrationen av lokala trafikföreskrifter kan göras enklare, modernare och effektivare. Regeringens förslag tillstyrks mot denna bakgrund.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Kungörande av vissa trafikföreskrifter.....	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	8
Propositionen.....	8
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Kungörande av vissa trafikföreskrifter

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:87.

Stockholm den 10 maj 2005

På trafikutskottets vägnar

Claes Roxbergh

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Claes Roxbergh (mp), Carina Moberg (s), Elizabeth Nyström (m), Jarl Lander (s), Hans Stenberg (s), Krister Örnfjäder (s), Karin Svensson Smith (v), Claes-Göran Brandin (s), Jan-Evert Rådström (m), Monica Green (s), Runar Patriksson (fp), Sven Bergström (c), Mikael Johansson (mp), Börje Vestlund (s), Christer Winbäck (fp) och Tuve Skånberg (kd).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

En redogörelse för ärendet och dess beredning fram till dess propositionen lades fram för riksdagen lämnas i propositionen. I riksdagen har inga motioner väckts i ärendet.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till lag om ändring i lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar. Förslaget innebär att regeringens bemyndigande att föreskriva att vissa lagar och författningar inte behöver kungöras i författningssamling utökas. Genom den föreslagna utvidgningen av regeringens bemyndigande kommer det att vara möjligt att samla samtliga föreskrifter om lokal trafikreglering på samma ställe, i en central och rikstäckande databas för trafikföreskrifter (RDT), i stället för i olika författningssamlingar.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2005.

Utskottets överväganden

Kungörande av vissa trafikföreskrifter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar. Därmed tillstyrks regeringens proposition 2004/05: 87.

Bakgrund

Kungörande av författningar

Författningar innehåller generella bestämmelser och riktar sig till en bestämd krets av personer, t.ex. samtliga medborgare i riket eller samtliga fordonsförare på en viss väg. För att dessa personer skall kunna rätta sig efter bestämmelserna i en författning måste de ha möjlighet att få kännedom om författningen, vilket sker genom att författningen kungörs. Kungörandet av en författning är således en förutsättning för att den skall kunna efterlevas. Vidare har allmänheten intresse av att veta vad de normgivande organen beslutar. Slutligen ligger det ett rättssäkerhetsintresse i kungörandet i så måtto att en föreskrift enligt principen om rättsreglernas förutsägbarhet inte skall träda i kraft innan den har blivit offentlig.

I lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar (kungörandelagen) finns allmänna bestämmelser om hur författningar som beslutats av riksdagen eller regeringen eller av en myndighet under regeringen eller riksdagen skall kungöras.

Kungörande och annat tillkännagivande av föreskrifter för lokal trafikreglering

De generella regler som gäller i vägtrafiken finns huvudsakligen i trafikförordningen (1998:1276). För att anpassa trafikreglerna till lokala förhållanden bemyndigas i trafikförordningen kommunerna, länsstyrelserna, de statliga väghållningsmyndigheterna, Vägverket och polismyndigheterna att meddela trafikföreskrifter som kompletterar eller ersätter trafikreglerna i trafikförordningen.

I 10 kap. trafikförordningen finns bestämmelser om vilka åtgärder som skall vidtas för att kungöra och i övrigt tillkännage de nu nämnda typerna av föreskrifter. Dessa åtgärder varierar beroende på vem som meddelar föreskrifterna och vad dessa handlar om. Gemensamt för de flesta typerna

av föreskrifter är emellertid att de skall tas in i den särskilda liggare som förs av kommunen (10 kap. 11 § trafikförordningen) och att de skall märkas ut med vägmärken (10 kap. 13 § trafikförordningen).

Trafikföreskriftsutredningen

Regeringen beslutade den 30 maj 2002 att tillkalla en särskild utredare med uppgift att överväga hur kommunernas administration av lokala trafikföreskrifter kan göras enklare, modernare och effektivare (dir. 2002:71). I utredningens slutbetänkande (SOU 2003:119) som överlämnades i december 2003 föreslås bl.a. att lokala trafikföreskrifter samt föreskrifter som meddelas med stöd av 3 kap. 17 §, 4 kap. 11 §, 3 kap. 14 § första stycket c trafikförordningen och 41 § väglagen skall kungöras i en central och rikstäckande databas för trafikföreskrifter (RDT).

Enligt utredningens förslag skall det elektroniska kungörandet av föreskrifterna i RDT ersätta det tillkännagivande och kungörande som i dag sker genom att föreskrifterna tas in i liggare och att de kungörs i författningssamling. Föreskrifterna skall alltså föras in och kungöras elektroniskt i databasen och de data som finns om föreskriften i databasen utgör enligt förslaget föreskriftens autentiska version, på samma sätt som den föreskrift som tagits in i liggaren eller i författningssamlingen i dag är den autentiska versionen. Det förhållandet att föreskrifterna kungörs elektroniskt i stället för i liggare eller i författningssamling innebär ingen förändring mot vad som gäller i dag t.ex., i fråga om vilka konsekvenser som blir följden om den autentiska föreskriften avviker från den beslutade.

RDT inrättas så att det blir möjligt att knyta databasen till den nationella vägdatabas (NVDB) som för närvarande är under uppbyggnad hos Vägverket och de data om vägnätet m.m. som finns där. RDT bör enligt utredningen administreras av Vägverket.

Vägverket, som i enlighet med det sagda kommer att ansvara för databasen, skall också vara samordningsmyndighet med ett övergripande ansvar för det system som behövs för databasens funktion. Vägverket skall i denna egenskap även ha ett övergripande ansvar för systemets säkerhet.

Uppgifter skall föras in i databasen av en statlig eller kommunal väghållningsmyndighet när det gäller föreskrifter enligt 41 § väglagen, kommunen eller Vägverket när det gäller föreskrifter om hastighet enligt 3 kap. 17 § andra respektive fjärde styckena trafikförordningen och föreskrifter om bärighetsklasser enligt 4 kap. 11 § trafikförordningen, kommunen, länsstyrelsen eller polismyndigheten när det gäller lokala trafikföreskrifter enligt 10 kap. 1 § trafikförordningen samt av väg- eller gatuhållningsmyndigheten när det gäller föreskrifter enligt 10 kap. 14 § första stycket c trafikförordningen.

Utredningen menar att det föreslagna systemet på sikt medför en enklare, modernare och effektivare hantering av de aktuella trafikföreskrifterna. Detta innebär enligt utredningen bl.a. att handläggningen av trafikföreskrifter blir mera rationell. Vidare innebär, enligt utredningen, det nya systemet

och utredningens förslag om att innehållet i RDT skall göras tillgängligt på Internet att såväl allmänheten som berörda myndigheter på ett enklare sätt än i dag kan skaffa sig information om vilka trafikregler som gäller. Trafikföreskriftsutredningen har föreslagit att de bestämmelser som behövs för det nya systemet till övervägande del beslutas av regeringen i förordningar. Utredningen har dock föreslagit att en justering görs i kungörandelagen.

Propositionen

Regeringen har för avsikt att föreskriva att föreskrifter för lokal trafikreglering, inklusive kommunala föreskrifter för lokal trafikreglering, skall kungöras i en rikstäckande databas för trafikföreskrifter.

Som ett steg i detta arbete föreslår regeringen att regeringens bemyndigande att föreskriva att vissa lagar inte behöver kungöras i författningssamling utvidgas till att även gälla dels sådana föreskrifter som avses i 41 § väglagen (1971:948), dels föreskrifter med särskilda trafikregler som har meddelats av en statlig väghållningsmyndighet. Vidare föreslås bemyndigandet utvidgas för regeringen att föreskriva att författningar som beslutats av centrala myndigheter under regeringen inte behöver kungöras i författningssamling till att gälla även föreskrifter om bärighetsklasser för vägar.

Därmed möjliggörs att föreskrifterna kungörs i den elektroniska databasen i stället för genom att de tas in i liggare och kungörs i författningssamling.

Regeringens lagförslag som redovisas i bilaga 2, föreslås träda i kraft den 1 juli 2005.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är det angeläget att administrationen av lokala trafikföreskrifter kan göras enklare, modernare och effektivare. Utskottet välkomnar därför det initiativ som tagits i denna riktning. I likhet med regeringen anser utskottet att det av Trafikföreskriftsutredningen föreslagna systemet för tillkännagivande av trafikföreskrifter där en elektronisk databas har en central funktion avsevärt förbättrar administrationen av trafikföreskrifter i förhållande till dagens system. Det är vidare värdefullt att det genom databasen skapas en central källa där trafikanter och andra kan få information om vilka trafikregler som gäller i hela landet.

Det är därför angeläget att även sådana föreskrifter som avses i 41 § väglagen, föreskrifter med särskilda trafikregler som har meddelats av en statlig väghållningsmyndighet och föreskrifter om bärighetsklasser för vägar kan kungöras genom att tas in i databasen. För att möjliggöra detta bör regeringen bemyndigas att föreskriva vissa ytterligare undantag från kungörandelagen. Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att riksdagen antar regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2004/05:87 Kungörande av vissa trafikföreskrifter:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

I fråga om andra författningar än lagar gäller att 4–9 §§ inte tillämpas på en författning

1. som på grund av sekretesslagen (1980:100) inte får lämnas ut till envar eller

2. som endast reglerar en statlig myndighets inre förhållanden eller förhållandet mellan statliga myndigheter inbördes, förutsatt att författningen inte innehåller något som kan vara av väsentligt intresse för utomstående eller för berörda arbetstagares eller uppdragstagares rättsställning.

Regeringen får föreskriva dels att lokala trafikföreskrifter eller föreskrifter som avses i 3 kap. 11 § ordningslagen (1993:1617) inte behöver kungöras på det sätt som anges i 9 §, dels att föreskrifter om högsta tillåtna färdhastighet inte behöver kungöras på det sätt som anges i 6 §.

Regeringen får meddela föreskrifter om att följande föreskrifter inte behöver kungöras på det sätt som anges i 9 §:

1. Föreskrifter som avses i 41 § väglagen (1971:948).

2. Lokala trafikföreskrifter.

3. Föreskrifter med särskilda trafikregler som har meddelats av en statlig väghållningsmyndighet.

4. Föreskrifter som avses i 3 kap. 11 § ordningslagen (1993:1617).

Regeringen får också meddela föreskrifter om att föreskrifter om högsta tillåtna färdhastighet eller om bärighetsklasser för vägar inte behöver kungöras på det sätt som anges i 6 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005.

¹ Lagen omtryckt 1989:935.

² Senaste lydelse 1993:1624.